

Želim vam prijeten vikend.

V ponedeljek pa ne pozabite priti v šolo. ☺

2. KULTURNI DAN

LUTKOVNA PREDSTAVA IN ŠKRATOVO MESTO

CILJI:

Učenci in učenke med izvedbo KD:

- prepoznate osnovne značilnosti posameznih medijev;
- primerjate predstavo s književnim besedilom;
- govorno ali pisno izražate svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje lutkovne predstave
- razumete dramsko dogajanje;
- ločite glavne in stranske osebe ter predstavite njihove lastnosti in razpoloženje;
- prepoznavate gledališke prvine (gledališče, dogajanje, gledalce/gledalke, režiserja/režiserko, igralce/igralke, posamezno vlogo, oder; dejanje/prizor; luč, sceno, kostume, glasbeno opremo).

Danes bomo najprej odšli do gledališča. Tam se bomo udobno namestili na stol, kokice pa bomo pustili za drugič, ko si bomo ogledali film v kinu.

S kulturnim vedenjem, zbranim spremljanjem predstave, ugasnjenimi telefoni in ploskanjem igralcem na odru **izkažemo spoštovanje** do njihovega poklica in truda, ki so ga vložili, da si mi predstavo lahko ogledamo.

Oglejmo si gledališki bonton (pravila kulturnega vedenja).

(Povzeto po: Mojca Redjko: Good vibes ali Dober ton v gledališču.)

Obisk gledališča je **kulturno dejanje** in zanj se je treba primerno urediti.

- Na gledališke dogodke ne zamujamo. Pred začetkom predstave preverimo, če smo izklopili zvok telefona in drugih naprav, ki oddajajo zvoke.
- V dvorano ne nosimo hrane in pijače.
- Bolni ostanemo doma.
- Na sedežu med predstavo sedimo pokončno in vedno izberemo desno naslonjalo za roko, levega pa prepustimo sosеду.
- Če se zgodi, da kdo od obiskovalcev, ki ima sedež v sredini vrste, vstopi v dvorano za nami, vstanemo in ga z nasměškom spusti mimo. Pri tem ne pozabimo na besedo izvolite. Tisti, ki se pomika med gledalci do svojega sedeža, izreče besedi oprostite in prosim ter se na koncu še zahvali.
- Med predstavo ne govorimo, nanjo se lahko odzivamo s smehom, vendar vse to počnemo čim tiše, da ne motimo drugih, in vmes ne zapuščamo dvorane.
- Igralce na koncu nagradimo z aplavzom, med predstavo pa v glavnem ne ploskamo.
- Po končani predstavi ne vstajamo in ne odhajamo iz dvorane pred nastopajočimi.
- Če nam predstava ni bila všeč, se v spoštovanju do igralcev vzdržimo komentarjev do izhoda iz gledališča: treba je spoštovati vložena trud in delo igralcev predstave.

Opomba: Pri otroških gledaliških predstavah je »dovoljeno« več smeha in komentarjev med predstavo, saj nas navadno k temu spodbujajo tudi nastopajoči sami.

Vsako predstavo ustvarja veliko ustvarjalcev. To so:

Scenarist piše predloge za posamezne epizode in izvedbe raznih literarnih predlog.

Režiser najpogosteje snuje zamisli o uprizoritvi. Skrbi, da ima predstava celovito podobo in vtisne svoj avtorski pečat.

Igralec izvaja predstavo samostojno, vendar pod vodstvom režiserja. Je interpret in izvajalec besedila ali dogajanja, oživilja besedilo s pomočjo govora, giba in mimike, včasih tudi poje.

Direktor gledališča zastopa, predstavlja in vodi gledališče. Organizira delo gledališča, pripravlja poročila, sklepa pogodbe, določa cene, imenuje pomočnike ...

Gledalci imajo pomembno vlogo pri izvedbi gledališke predstave, saj se nanjo živahno odzivajo. Predstave so namenjene gledalcem, brez njih gledališče ne bi obstajalo. Veliko sodobnih predstav od gledalcev pričakujejo aktivno sodelovanje pri poteku predstave (vprašanja, pogovori, tudi gibanje po odru, igranje vlog).

Blagajnik je oseba, ki prodaja vstopnice.

Gledališki list ni poklic, a je pomemben. Pove nam, kar hočemo vedeti o predstavi in njenih ustvarjalcih: o piscu, igralcih, režiserju in drugih ustvarjalcih predstave. Pogosto vsebuje pojasnila o nastanku, strokovno analizo in/ali tudi besedilno predlogo.

Na povezavi je gledališki list današnje lutkovne predstave:

https://www.lg-mb.si/f/docs/predstave_lgmb/Jakob-in-mesto-2.pdf

Lutkovna predstava:

Jakob in mesto

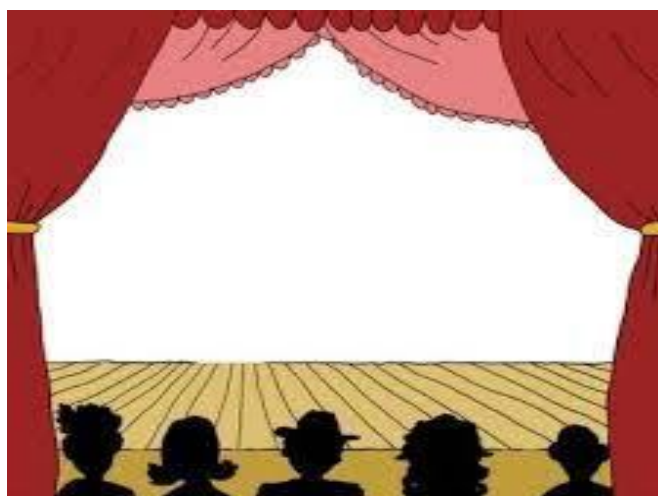
KATARINA KLANČNIK KOCUTAR

Tako kot vsako živo bitje, se tudi mesto rodi. Živi svoje življenje, včasih zabavno, včasih pa delovno in celo nevarno, prav tako kakor človek ali žival.

V naši predstavi se zato prepletajo tri nitke: pomemben trenutek v zgodovini mesta, v življenju dečka Jakoba in goloba Matica. Zgodbo je navdihnilo brskanje po zgodovini Maribora, a lahko bi se dogajala v kateremkoli mestu.

Jakob je fantič kot vsak drug, v vseh časih. Podi se po mestnih ulicah leta 1532 ali danes. Otrok je vedno otrok. In golobi so prebivali v mestih nekoč in prebivajo danes. Razlika je le v tem, da so nekdam na mesta prežale drugačne nevarnosti.

Jakob iz leta 1532 je deček, ki s pomočjo prijatelja goloba reši mesto pred Turki. Ob zgodbi mesta pa spoznamo, kako lahko deček in golob postanega zaveznika ter kako pomembna sta pogum in prijateljstvo.

Oglejmo si predstavo:

<https://4d.rtvsllo.si/arhiv/lutkovne-predstave-lutkovnega-gledalisca-maribor/174679120>

Ustvarjamo

Izdelajte lutke in zaigrajte prizor.

Priporočila za ustvarjanje

Najprej izberite zgodbo, ki jo boste uprizorili.

Če boste izbrali zgodbo **Jakob in mesto**, lahko izdelate lutko Jakoba, goloba, Turka ...

Če boste izbrali zgodbo **Škratovo mesto**, lahko izdelate lutko Rudolfa (v knjigi je natančno opisan), Gašperja, Franceljna ...

→ Nato izdelajte dve lutki.

Način, kako ju boste izdelali, je prepuščen vaši domišljiji.

Izmislite si besedilo in ga zaigrajte. Zaigrajte ga samo zase, ni potrebno, da ga kdo posluša, razen, če to želite.

Enega od prizorov fotografirajte in mi fotografijo pošljite.

Lahko pa lutki prinesete v šolo in sošolcem odigrate prizor.

Nekaj idej za lutke:

